

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščence in upokojence.

Matko Kumer, Maribor:

Vojaška služba in osebna pokojnina.

Kdor je pazljivo prečital § 124. uradniškega zakona, je gotovo opazil, da veljajo za določanje odstotkov od položajne doklade za pokojnino samo tista službena leta, ki se štejejo po prvem odstavku § 113. v rok za pridobitev pravice do pokojnine ali z drugimi besedami povedano: le dejanski prebita službena doba v civilni državni službi pri državnih uradih, zavodih in ustanovah.

Sicer določa 1. točka § 114., da se šteje k spredaj navedeni aktivni državni službi tudi še čas, ki ga je civilni državni uslužbenec dejanski prebil v aktivni državni službi državnih prometnih ustanov in pa tudi čas, ki ga je dejanski prebil v aktivni službi pri vojski ali mornarici toda le kot častnik ali kot uradnik ali druge vrste vojaški ali civilni uslužbenec, ki se mu šteje ta služba za pokojnino po določbah zakona o ustroju vojske in mornarice. Točka 2. tega paragrafa pa izrečno določa, da se čas podčastniške službe pri vojski in mornarici ob prestopu v civilno državno službo po § 8. ne šteje v rok § 113. (1). To se pravi, da se mu ta služba ne všteje za pridobitev pravice do pokojnine in tudi ne pri odmeri položajne doklade za pokojnino.

Ako prevedemo te spredaj navedene določbe uradniškega zakona v prakso, pridemo do zaključka, da bodo morali vsi tisti uradniki, ki so služili ves čas med svetovno vojno pri vojaki in bili sprejeti v civilno državno službo po prevratu najpozneje do 1. septembra 1919., služiti za dosego 95% od položajne doklade za pokojnino najmanj 39 let. Vsi drugi pa, ki niso bili vojaki (ženske in za vojaške nesposobni moški), dosežejo iste odstotke že po 35. letih službe.

Tako bo prizadetih večje število uradnikov, večinoma rezervnih oficirjev, ki so bili sprejeti v civilno državno službo po prevratu. Velik del teh uradnikov utegne pa biti na podlagi razsodb državnega sveta naknadno pomaknjen v smislu § 252. uradniškega zakona v nižjo položajno skupino, kakor pa so bili na dan 1. aprila 1931., ker bi se jim tudi po prejšnjem uradniškem zakonu vojaška služba ne bila smela vračunati za napredovanje v stroki po skupinah položajne plače.

Še bolj neugodno, kakor za navedene tovariše, so te določbe za uradnike, bivše dalje službe podčastnike (certifikatiste), ki so si pridobili pravico do druge kategorije še preden je izšel uradniški zakon iz leta 1923.

Za dosego 95% od položajne doklade za pokojnino bodo morali ti služiti nič manj kot 47 let efektivne državne službe, to je, po 12. letih vojaške, še 35 let civilne državne službe. Mnogi med njimi so opravljali med vojno kot rezervni častniki, od nosno podčastniki vojaško službo in ni verjetno, da bi se našle med njimi take »korenine«, ki bi lahko služile 47 dolgih let (posebno pa ne v naporni prometni poštni službi). Nedvomno je pa v interesu države, da ostanejo uradniki tudi ko dosežejo pravico do polne pokojnine še nadalje v aktivni službi.

Novi uradniški zakon je pa že določil v § 270., točka 5., da se omejenim uslužbencem prizna čas obveznega roka v vojaški službi (kadroški rok), do katerega so imeli po prejšnjih predpisih pravico, le tedaj, če so stopili v civilno državno službo pred dovršenim 32. letom starosti.

Ker pa se je obveznost služenja pri vojski v bivši Avstriji, slično ka-

kor sedaj pri nas, začela z 21. letom starosti, je jasno, da je imel vsak od teh uradnikov, ki je moral odslužiti polnih 12 let pri vojaki, ob prestopu v civilno državno službo najmanj 33 let. Zaradi te omejitve bo moral vsak od teh uradnikov v smislu prvega stavka § 270., točka 5., služiti za dosego 95% osnove za pokojnino, 2 leti več, to je skupaj 37 let. Da pojasnim na primeru: uslužbenec, ki gre v pokoj, ima 22 in pol let efektivne civilne državne službe in 12 in pol let vojaške službe, skupaj 35 let. Za pokojnino se mu računa 22 in pol + 10 in pol = 33 let ali 91.40% pokojninske osnove (plača, pa tudi osebna draginjska doklada). Za določitev količine položajne doklade pa prihaja v poštev samo efektivna civilna državna služba, torej 22 in pol let. Od položajne doklade pripada kot pokojnina samo 50%.

Iz pokojninskih določb § 123. je razviden hvalevreden namen zakonodajalca, preprečiti ali vsaj otežiti, da bi šli v pokoj uslužbenci, ki imajo še malo službenih let in jih starost in onemoglost ne silita v pokoj. Zakaj pa zakon v § 113., oziroma § 124. ne smatra vojaške službe v miru in med vojno za enako vredno z drugo civilno državno službo, ni jasno. Veljajo pa te določbe le za uradnike, ker zvezni in služitelji nimajo položajne doklade.

Naravna posledica § 124. bo, da bomo imeli spet več vrst upokojencev, in sicer take, ki bodo po 35. letih efektivne civilne državne službe uživali 95% popolno pokojnino in druge, ki bodo navzlic 35 letni efektivni državni službi uživali, zato ker so bili vojaki, le 50% od položajne doklade. To znaša pri uradniku v V. položajni skupini 360 Din, pri uradniku V. skupine pa 292.50 Din manj mesečno. Morali pa bodo vseeno plačevati 5% v pokojninski fond od celotne položajne doklade, ker so pri upokojenih osnova za vlaganje v pokojninski sklad poslednji aktivni prejemki, po katerih se jim je določila pokojnina po § 136 (3), ne pa prejemki, katere dejanski prejemajo.

Da vojaška služba ni vračunljiva za napredovanje po skupinah, je mogoče utemeljiti s tem, da zahteva višji položaj tudi večje izkušnje v službi. V členu 49. določeni minimalni roki so pa razmeroma prav kratki, ker more doseči uradnik v stroki, za katero se zahteva popolna srednja šola, po 16. letih službe najvišjo, V. položajno skupino; v stroki pa, za katero se zahteva nepopolna srednja šola, pa more doseči po 14. letih kot najvišjo VII. položajno skupino, seveda le tedaj, ako je mesto izpraznjeno.

Ker uradniški zakon težke in naporne podčastniške službe pri vojski, ne smatra za enako vredno častniški ali uradniški službi, ali druge vrste vojaški ali civilni službi, ki je vračunljiva pri določanju pokojninskih odstotkov od položajne doklade, je verjetno, da je zakonodajalec imel namen, omejiti prestopanje podčastnikov v civilno državno službo, ker jim nudi § 74. zakona o ustroju vojske možnost, da postanejo vojaški uradniki, oziroma § 75. tudi možnost upokojitve v vojaški službi. Vendar so n. pr. služba pisarja, risarja, laboranta, bojničarke, dentistinje in druge v področju vojnega ministrstva vračunljive po § 114 uradniškega zakona, služba podčastnikov pri operativni vojski pa ne.

Iz vseh določil uradniškega zakona

na se jasno izraža namen kraljevske vlade, da zabriše razlikovanje med vsemi mogočimi vrstami in kategorijami uslužbencev pred letom 1923. Zakon našteva med službami, ki so vštene po 18. letu starosti, celó take, ki se po prejšnjih zakonih niso priznavale za pokojnino. Prav zaradi tega pa žele vsi prizadeti, naj bi se njihova naporna vojaška služba smatrala za enakovredno ostalim civilnim državnim službam, ker se jim bodo sicer priznali znatno nižji prejemki,

kadar bodo opešali in morali stopiti v pokoj.

Smoter prednjih vrstic je zainteresirati prizadete tovariše vseh strok za akcijo, da bi uradniška udruženja podvzela na merodajnih mestih skladno s predpisi točke 11., § 76. uradniškega zakona, potrebne korake, da se izda k navedenim določbam uradniškega zakona zakonsko tolmačenje, po katerem bi se iste ugodnosti priznale tudi vsem omenjenim skupinam uradništva, ki so služili pri vojaki.

Ljubljanska stanovanjska kriza.

Po poročilu finančnega odseka na proračunski seji ljubljanskega občinskega sveta, je mestna občina Ljubljana danes lastnica 177 poslopij in objektov. V njih stanuje 1.062 strank s 5.216 družinskimi člani. Vsak enajsti prebivalec ljubljanskega mesta stanuje torej v mestni hiši ali v zasilnem stanovanju, kakršna so po barakah.

Po vojni je ljubljanska občina sezidala 76 stanovanjskih poslopij za skupno vsoto 62 milijonov dinarjev.

Izmed stanovalcev v mestnih poslopjih je po poklicu 341 drž. uslužbencev, 206 mestnih uslužbencev, 53 mestnih delavcev, 83 zasebnih nameščencev, obrtnikov in rokodelcev pa 78, zasebnikov je 100, ostali pa pripadajo drugim poklicem oziroma stanovanju.

Ker so v mestnih hišah najemnine znatno nižje od najemnin v zasebnih poslopjih, je vedno dovolj oseb, ki iščejo stanovanj v mestnih stanovanjih. To so predvsem slabše situirani sloji, ker v Ljubljani najbolj primanjkuje srednjih in malih stanovanj, katerih tudi za razmeroma visoke najemnine ni mogoče dobiti.

Po vojni so pa razen občine mnogo zidali zasebniki. Do konca leta 1930. se je postavilo 835 hiš z 2.195 stanovanji. Samo v letu 1930. je občina zidala za 126 novih stanovanjskih poslopij in za 25 adaptacij starih stavb uporabna dovoljenja.

Za pospeševanje zasebne stavbne podjetnosti je mestna občina dovoljevala jamstvo za stavbna posojila, oziroma je oddajala občinska stavbišča brezplačno ali pa po prav nizkih cenah. Do konca leta 1929. je prevzela mestna občina ljubljanska za 17.5 milijona Din jamstva za stavbna posojila in to posameznim osebam, kakor tudi stavbnim zadrugam. V letu 1930. je dovolila mestna občina za postavitev zasilnih stanovanjskih poslopij 400.000

Din. Na prošnjo je za Hranilni in posojilni konsorcij prevzela jamstvo za stavbno posojilo, potrebno za postavitev hiše v Gajevi ulici, v znesku 3 milijonov dinarjev. Zadruga »Domačija« je pa jamčila za 2 milijona dinarjev. Doslej je mestna občina prevzela skoro za 23 milijonov dinarjev jamstva za stavbne kredite.

Navzlic vsem tem prizadevanjem ljubljanske mestne občine, je v Ljubljani danes stanovanjsko vprašanje za vse, ki žive ob prenikajočih stalnih plačah, še vedno izrednega pomena, saj gre največji del plače baš za najemninu, tako da za kritje drugih potreb ne ostane dovolj. Za drž. uslužbenstvo ni upati na zadovoljiv izhod, dokler ali država ne poskrbi za primerno cenenno stanovanje za svoje uradništvo, ali pa dokler si državno nameščenstvo z združeno organizacijo samo ne pomaga. Seveda bi tudi ta drugi izhod mogel privedi do cilja le ob izdatni javni podpori, kakršne je bila deležna na pr. beograjska uradniška stavbna zadruga, ki zida baš letos veliko uradniško naselbino (približno 300 hiš) na Voždovcu v Beogradu. Ti beograjski zadrugi je Državna hipotekarna banka dovolila stavbno posojilo v višini 15 milijonov dinarjev, zadrugarjem samim bo pa posamič dovoljevala stavbne kredite do polovice vrednosti nepremičnine, v skupnem znesku največ 10 milijonov dinarjev.

Izmed državnih uradov je doslej za svoje uslužbenstvo v pogledu preiskrbe stanovanj storilo v Ljubljani največ železniško ravnateljstvo. Kmalu po vojni je zgradilo v več poslopjih že precejšnje število stanovanj, prav letos bosta pa postavljeni še tri velike stanovanjske hiše za železniško osebje. Če bi tudi drugi državni uradi v enaki meri poskrbeli za stanovanje svojim nameščencem, bi za državno uslužbenstvo v Ljubljani ne bilo več stanovanjskega vprašanja.

Ob jubileju združnega dela.

Poročilo g. Frana Škofa za jubilejni občni zbor Zveze nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev v Mariboru dne 31. maja 1931.

Veselo spoštovani zadrugarji! Ob priliki, ko na svečan način praznujemo desetletnico naše mariborske Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev, nam je bila izkazana izredna čast, da praznuje svojo desetletnico obenem z nami tudi naša Zveza nabavljalnih zadrug. To priznanje ni samo slučajno in je za našo zadrugo zelo laskavo. Zato se nam tudi nikakor ni treba bati bilance našega dela v prvem deceniju našega obstoja. Ne smemo pa misliti, da dajemo danes samo duška svojemu veselju, da je prešlo že deset let odkar delujejo naše nabavljalne zadruge in naša Zveza, da dajemo iz raza svojem zadovoljstvu, da smo prebili, pretolkli prvih deset let, ne, mi si moramo tudi jasno in neprikrito postaviti vprašanje, kakšno je bilo delo teh zadrug in Zveze, je-li bilo tudi izvršeno tisto, kar smo si bili stavili za svoj cilj — in so-li funkcionarji, ka-

terim je članstvo poverilo ne samo svoj denar, temveč tudi sveto nalogo, da dvignejo naše splošno blagostanje, so-li ti funkcionarji svojo nalogo tudi vestno in po dolžnosti izpolnjevali.

Za nabavljalno zadrugo v Mariboru, v katere imenu govorim, lahko mirno rečem, da je procvitala dozdale v nepričakovano ugodnem razmahu in se nesluteno razvijala od dne do dne.

Nesporno in absolutno gotovo je, da gre za ta procvit, razvoj in razmah v prvi vrsti hvala našemu vestnemu članstvu, zavednim zadrugarjem, prav tako nedvomno smo pa dolžni hvale in časti tudi našim funkcionarjem, kajti ti bi bili mogli tudi pri najboljšem članstvu, pri najzavednejšem zadrugarstvu, pri največjem prometu v naših institucijah preprečiti sleherni uspeh, vse delo pokvariti in uničiti.

Anton Reher, dolgoletni
predsednik upravnega odbora.

Levo: Upravni in nadzorstveni
odbor mariborske „Nabavljalne
zadruga“ v letu 1930.

Tega niso učinili, ker je bil vsak — mož na svojem mestu in s prepričanjem lahko rečem, da je vsak odbor — nik po svoji najboljši vesti izvrševal vse svoje dolžnosti in ne samo to, ampak glavni funkcionarji in večina odbornikov se je ravnala po zlatih pesnikovih besedah: »Ne samo, kar v levo mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan«. Zato je prav in se spodobiti, da se v prvi vrsti spominjamo vseh naših mrtlih članov in naših funkcionarjev: Aljančiča, Batiča, Bertončija, Ostrouške, Cimermana in Kopiča in tu, ob ti svečani priliki zakličemo trikratni: »Slava jim!«

Spominjati pa se moramo z vso globoko hvaležnostjo tudi vseh tistih naših funkcionarjev, ki so še živi in so svoj čas aktivno sodelovali v naših odborih. Tudi ti so se trudili vsak po svoji najboljši moči, kolikor le mogoče koristiti naši zadrugi in jo dvigniti na čim višjo stopnjo, ji pridobiti čim več ugleda in uspeha. Najpristronejša jih hvala!

Podam naj v kratkih potezah malo pregleda o postanku in razvoju naše zadruga.

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev v Mariboru je bila ustanovljena dne 1. aprila 1921. leta na ustanovnem obnem zboru in je bila registrirana dne 26. aprila 1921. Njen prvi predsednik je bil g. dr. Peitler Fran, njen prvi podpredsednik in tudi soustanovitelj in od leta 1923. stalno do danes predsednik upravnega odbora pa g. Reher Anton, ki je vodil zadrugo vsa ta leta, v vseh teh dobrih in slabih časih, v temnih in solnčnih dneh, po mirnih in po razburkanih valovih naše dobe s trdnostjo in veščostjo, neomajno in neizprosno boreč se za njen stalni napredek, ljubeč jo in skrbec za njo, kakor skrbni dober oče za svojega otroka. Čast mu in nepozabna hvala!

Prvi člani upravnega odbora so bili razen predsednika g. dr. Peitlerja in g. Reherja še gg. Bartolič, Batič, Grisold, Hrašovec, Karba, Komac, Tušak in Volavšek. Od teh so v odboru še vedno in stalno aktivni že omenjeni predsednik Reher, gosp. Tušak Radivoj in g. Volavšek Josip. Prvi člani nadzorstvenega odbora so bili gg. Cimerman, Lah, Šuc, Kastelic, Lebar in Aljarčič. Od teh sta, kakor že omenjeno, umrli Cimerman in Aljančič, in od prvih članov ni nihče več v nadzorstvenem odboru. Najstarejši član tega odbora je po svojih funkcijskih letih gosp. Bajde, ki je bil prvič izvoljen leta 1923. in je od tedaj vedno in stalno neomajno stal na braniku za poplen red in čim večji procvit naše zadruga, z vso svojo veliko ljubeznijo do nje in z vsem svojim vsestranskim in obširnim znanjem in izkušnjami v združnem poslovanju. Od leta 1925. vodi s spretno roko posle v naših obratovališčih g. Filipič Andrej

Andrej Filipič, vodja obratovališč mariborske
nabavljalne zadruga.

in je tako rekoč pogonski motor naše zadruga, obenem pa tarča, izpostavljen vsem bodisi upravičenim ali neupravičenim kritikam. On je tako rekoč zrasel z našimi poslovnimi prostori. Neprestano je živahno agilen in poln skrbi in članstvo se mora zavedati tega in mu biti hvaležno.

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev v Mariboru je imela v prvem poslovnem letu 789 članov, kar kaže, da so se že takrat mariborski državni uslužbenci dobro zavedali kako velike važnosti je zadruga zanje in da je z njo realiziran važen in velik del njihove gospodarske osamosvojitve in da se je je treba tesno okleniti in jo podpirati z vsemi močmi. To število, dovolj veliko za razmeroma mali Maribor in za prvi začetek, je sčasoma naraslo na današnje ponosno število 2100 članov.

Blagovni promet, ki je znašal v letu 1921. vsega skupaj 2.351.303 Din je zrasel na 12.600.000 Din v minulem letu; rezervni fondi znašajo nad pol milijon dinarjev, na deležih čistega dobička je bilo dosedaj izplačano, oziroma vrnjeno članstvu okrog 1.200.000 Din.

Iz svojega skromnega skrivališča, kajti ta prvi združni lokal v kleti šole na Zrinskega trgu št. 1 je bil bolj skrivališče kakor pa obratovališče, si je zadruga kmalu toliko opomogla, da si je lahko najela večje, dostojnejše lokale v Stolni ulici že dne 15. avgusta 1921. Kmalu je tudi tu pričelo povsod primanjkovati prostora in leta 1927. se je zadruga končno preselila iz Stolne ulice, iz pretesnih prostorov v svoje lastne prostore, v lastno hišo na Rotovškem trgu. Velika prodajalna, ki je imela sicer za takrat čisto lepe stranske prostore, je pa kar vidno klicala po večjih, obširnejših shrambah. Nujno je bilo tudi večje zbirališče za člane, ki so se zbirali,

kakor čebeli v malem panju stare zajtrkovalnice in vse je hotelo več zraka, več prostora. Tako je prišlo leto 1930., ko je zadruga razširila svojo hišo da stoji danes ne kot spomenik, ampak kot ponosen znak desetletnega vernega, neumornega, pridnega dela mariborskih zadrugarjev — državnih uslužbencev. Ni še to spomenik, kajti ta dom končno še lahko dvignemo, dvignemo v visoko stavbo, ki bo kakor visoka pesem opevala vaše delo v teh težkih časih — časih povojne krize in današnje še težje vsesplošne gospodarske stagnacije, ki jo preživlja in se bori z njo ves svet.

Nabavljalna zadruga je nakupila tudi lep svet v Cvetlični ulici, kjer stoje že danes njene prostorne garaže, shrambe za premog, ležišča za les, vrtič in lična hišica, ki služi kot stanovanje oskrbniku in mala pisarna. Tudi tu lahko še veliko storimo in izboljšamo in v tem pogledu še nikakor ni izgovorjena zadnja beseda in storjen zadnji čin.

Bodi dovolj statistike v teh najkrajših obrisih, bodi dovolj hvale in slave. Danes, ko smo zbrani tu pri ti redki svečanosti, si moramo biti na jasnem, da rodi sad samo pošteno in vztrajno in neumorno delo, delo in samo delo. Zavedati pa se moramo pri tem, da ne smemo gledati pri tem delu nikdar na svojo lastno osebo korist, temveč nam bodi vedno pred oči korist vseh naših članov zadrugarjev, vseh državnih uslužbencev in vsega našega naroda. S tem, da bomo delali z vso vestnostjo, uporabljali v to vse naše zmožnosti in vse naše strokovno znanje, ne bomo le stalno dvigali ugleda naših zadrug in zadrugarstva sploh, temveč bomo tudi najlepše pridobivali ugled naši ožji domovini in vsi naši mili in ljubi nam državi in bomo tako tudi najvzornije služili ciljem vseh tistih faktorjev, ki so nas že podpirali in nas še podpirajo. S tem bomo najmočnejša opora in se bomo skazali hvaležne tudi naši vladi in dali obenem vernega izraza popolne vdanosti in ljubezni našemu najvišjemu pokrovitelju in zaščitniku — Nj. Vel. kralju Aleksandru in vsemu njegovemu narodu, da bo ponosen na nas On in naša mati: Jugoslavija — in nam bodo zavidali naši sovražniki.

Živelo naše zadrugarstvo, naj živi, naj se razvija in procvita v korist vsega stanu državnih nameščencev!

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6

priporoča svojo bogato zalogo vseh vrst manufakturnega blaga. Državni uradniki dobijo blago na obroke samo s predložitvijo uradne legitimacije.

Obleke kemično čisti, barva, plislra in lika tovarna J. O. S. R. E. I. C. H.

Anatole France:

Pošasti.

Ljudem, ki pravijo, da se iz zgodnjih otroških let nič ne spominjajo, sem se zmerom zelo čudil. Meni je čas, ko sem bil še čisto majhen fantek, ostal v silno živem spominu. Res je, da so to le posamezne osamljene podobe, ki pa se zaradi tega le še bolj sijajno dvigajo iz mračnega in skrivnostnega ozadja. Dasi sem še dokaj oddaljen od starosti, se mi vendar zdi, da prihajajo ti spomini, ki jih takó ljubim, iz neskončno globoke minulosti. Predstavljam si, da je bil tedaj ves svet še čisto nov v svojem veličastju in odet v živo sveže barve. Če bi bil divjak, bi bil prepričan, da je svet tako mlad ali pa, če hočete, prav toliko star, kakor jaz sam. Toda na žalost nisem divjak. Prebral sem precej knjig o starosti zemlje in o postanku stvari in ob dolgotrajnosti človeških plemen otožno merim kratko življenje posameznikov.

Saj vem, da še ni dolgo tega, ko je stala moja otroška posteljica v veliki sobi stare, že zelo majave hiše, katero so pozneje podrli in zgradili tam nova poslopja akademije lepih umetnosti. Tam je stanoval oče, skromni zdravnik, ki je strastno zbiral prirodne redkosti.

Kdo pravi, da otroci nimajo spominov? Vidim jo še, to sobo, vso v zelenih

papirnih tapetah, s slikami drevesnih vej in živo pisanim jeklorezom. Predstavljal je, to sem izvedel pozneje, Pavla, ki nese v naročju Virginijo čez brod na Črni reki. V ti sobi sem doživel prav ne navadne dogodivščine.

Spal sem, kakor sem že rekel, v postelji, ki je stala ves dan v kotu, zvečer jo je pa mati postavila v sredo sobe, brez dvoma zato, da je bila bliže njeni, katere sem se zaradi silnih zaves obenem bal in jo občudoval. To je bilo truda, preden so me spravili spat! Treba je bilo nešteto prošelj, solza, objemov. Pa to še ni bilo vse: v sami srajčki sem jim ušel in skakal kakor zajček. Mati me je iz vlekla izpod mize ali stola in me položila v posteljico. Prav prijetno je bilo.

Toda komaj sem légel, že so pričele korakati okrog mene čisto tuje osebe, ki niso imele z našo družino nobenih stikov. Imele so ostre nosove kakor štorčljivi kljun, navite brke, koničaste trebuhe in meča kakor petelinja bedra. Videl sem jih od strani, kako so me gledali z enim samim očesom, ki je bilo v sredi lica, in šli mimo mene in nosili metle, ražnje, lutnje, brizglje in še nekatere neznane priprave. Tako grdi, kakor so bili, se ne bi bili smeli kazati. Toda resnici na ljubo moram povedati, da so se plazili čisto neslišno vzdolž ob zidu in nihče od njih, niti ne najmanjši, ki je bil zadnji, in je še platno prodajal, ni nikdar niti poskusil

kreniti proti moji postelji. Očividno je bilo, da jih je neka sila zadrževala ob stenah, ob katerih so se plazili, da ni bilo mogoče z gotovostjo preceniti njihove debelosti. To me je precej pomirilo; sicer pa, saj sem bdel. Sami prav dobro veste, da v taki družbi človek ne more zatisniti oči. Gledal sem jih s široko odprtimi očmi. In vendar (to je pa spet drug čudež) sem se kar na enkrat spet znašel v sobi, ki je bila kakor preplavljena s solncem, in kjer je bila samo mati v rožasti jutranji halji. Prav nič nisem vedel, kam je prešla noč in vse pošasti.

»Kakšen zaspanček si!« mi je dejala mati smeje se.

Prav res, biti sem moral imeniten zaspane.

Ko sem včeraj postopal po seinskih nabrežjih, sem videl v prodajalnici trgovca z jeklorezi, zvezek grotesknih risb, v katerih se je Lorenec Callot odlikoval s svojo ostro in krepko iglo, in ki so že postale tako redke. Ko sem bil otrok, je mati Mignotova, prodajalka bakrorezov, pokrivala s njimi ves zid v naši soseski. Ogledoval sem te podobe vsak dan, kadar sem šel na izprehod in kadar sem se vračal. S temi pošastmi sem hranil oči in kadar so me položili spat v otroško posteljico, sem jih vselej zagledal spet, pa jih nisem mogel spoznati. O čudežna čarovnija Jacquesa Callota!

Zvezčič, ki sem ga prelistaval, je zbudil v meni izginoli svet in začutil sem,

da se mi dviga v duši, kakor oblak vonjavega prahu, in sredi v njem so oživele vse ljubljene sence. K. D.

Nekaj o gorečici.

Gorečica ali zgaga je izredno močno razširjena, v nekaterih deželah tako zelo, da jo lahko imenujemo uprav ljudsko bolezen, tako na primer v Ameriki, kjer trpi skoro vsak tretji na »Heartburn«, to je na gorečici. Dolgo časa ljudje niso vedeli, odkod prihaja zgaga in kako naj se pravilno zdravi. Dolgoletna znanstvena raziskavanja univ. profesorja dr. J. Pala so to vprašanje precej razčistila in pokazala pota k pravilnemu vzročnemu lečenju.

Kaj je gorečica? Občutek pečenja in žgoče grenkobe na koncu požiralnika ob takozvanih želodčnih vrticah, ki nastane na ta način, da vsebina želodca sili nazaj v požiralnik. Praviloma naj bi se ta vrstica odpirala le, kadar požiramo, v nasprotni smeri pa samo prisilno, na primer če želodčna vsebina zavre. Pri stalno ponavljajoči se gorečici pa želodčna vratica niso popolnoma zaprta. Bolečine, ki nastajajo pri tem, morejo postati tako močne, da jih občutijo prav do hrbta in celo do zob. Želodčni krč dviguje požiralnik in v njem ostanke jedil, in okus zaužitih jestvin se vrača spet v usta, toda ne vselej kislo, ampak često grenak.

Pokojnine profesorjev trgovskih strok. srednjih šol.

Zoper rešenje ministrstva za trgovino in industrijo od 1. avgusta 1930., št. 23.320/0, s katerim je bila določena količina osebne pokojnine gospodu N. N., upokojenemu profesorju državne trgovske akademije na S., je glavna kontrola vložila 19. septembra 1930. pod št. 70.983 tožbo na državni svet, ki je v svojem II. oddelku proučil tožbo, izpodbijano rešitev in ostale spise ter ugotovil:

Po § 1. zakona o plačah, mesečnih in ostalih dokladah in prejemkih, o napredovanju in pokojninskih prejemkih nastavnikov srednjih strokovnih šol v resortu ministrstva za trgovino in industrijo od 4. novembra 1929., so ravnatelj, profesorji itd. srednjih strokovnih šol v resortu ministrstva za trgovino in industrijo izenačeni tudi glede napredovanja, plač, stalnih mesečnih in ostalih doklad in prejemkov, aktivnih in pokojninskih, z ravnatelj, profesorji itd. srednjih šol po zakonu o srednjih šolah od 31. avgusta 1929., P. št. 19.311.

Po § 91. zakona o srednjih šolah uslužbenec iz § 88. navedenega zakona,

na, kateri je dopolnil 35 let službe, vračunljive za pokojnino, dobi kot pokojnino celo plačo in redno stanarino z ostalimi prejemki, katere je imel ob upokojitvi.

Po tem je torej spredaj navedeni zakon od 4. novembra 1929. specialni predpis, ki se nanaša na profesorje strokovnih šol v resortu ministrstva za trgovino in industrijo in ga je v konkretnih slučajih treba uporabljati.

Ker pa N. N. do dne upokojitve ni izpolnil 35 let službe, tedaj z ozirom na § 91. zakona o srednjih šolah nima pravice do popolne specialne doklade na službo. (Imel je samo število službenih let, ki je po uradniškem zakonu potrebno za polno pokojnino).

Iz navedenega na osnovi čl. 17. in 34. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih, državni svet razsoja: da se razveljavi rešitev ministra za trgovino in industrijo od 1. avgusta 1930., I. št. 23.320/0. Takse ni plačati.

O razsodbi s prepisom obvestiti obe tožbeni stranki.

Vestnik.

Opozorilo organizacijam državnih uslužbenecv. Uprava policije v Ljubljani je izdala v časopisu poziv, s katerim se opozarjajo vsa uradniška društva, da takoj prilagode pravila in svoje organizacije predpisom čl. 76. in 345. zakona o uradnikih, ker poteče ob koncu meseca rok V nasprotnem primeru so neizogibne posledice, ki jih določa § 375.

Novi predpisi o draginskih dokladah. Na podlagi § 28. novega uradniškega zakona je po predlogu finančnega ministra podpisal predsednik ministrskega sveta novo uredbo o draginskih dokladah civilnih državnih uslužbenecv. Nova uredba, ki je zamenjala odločbo ministrskega sveta od 17. aprila 1924., D. R. št. 42.300, ima 19 paragrafov in se v mnogih podrobnostih razlikuje od dosedanjih predpisov. O uredbi in posebno o razlikah v določbah bomo prihodnjič več poročali. Izšla je v »Službenih Novinah« dne 12. junija in velja od tega dne dalje.

Zveza društev upokojencev? »Društvo penzionera v Sarajevu« sklicuje po § 345. uradniškega zakona ustanovni občni zbor na dan 28. junija 1931. Na to skupščino so povabljeni upokojenci iz Sarajeva in okolice in vsa obstoječa društva upokojencev v državi. Na dnevnem redu je prilagoditev vseh teh društev predpisom § 76. uradniškega zakona pod naslovom »Savez društva penzionera kraljevine Jugoslavije« s sedeščem v Sarajevu. Sklepalo se bo tudi o pravilih te zveze. Zanimiva je 3. točka dnevnega reda: »Izključitev subverzivnih elementov iz društvenega članstva za vselej«.

Jubilej mariborske nabavljalne zadruge. Na drugem mestu objavljamo slike odbora in dvojice najzaslužnejših zadrugarjev, ki so s svojim požrtvovalnim in smotrenim delom pripomogli naši nabavljalni zadruzi v Mariboru do uspeha. Slike združnega poslopja in prodajalne objavimo prihodnjič. — Kot značilnost navajamo, da je bilo treba za klišee teh podob (v teži 2,5 kg) plačati mestne uvoznice 22 Din. Pa klišee so nam bili po pošti poslani samo na posodo!

Orožniški podporni sklad. Notranje ministrstvo je na temelju čl. 113. orožniškega zakona izdalo pravilnik o ustanovitvi orožniškega podpornega sklada. Ta bo služil za zidanje in vzdrževanje okrevališč, sanatorijev in zdraviliških domov za bolehe orožnike. Iz sklada se bodo podpirali tudi potrebni orožniki in njihove družine.

Prevzem javne bolnice ljubljanske v državno upravo. Po odloku ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje sta prešli splošna javna bolnica v Ljubljani (prejšnja deželna bolnica) in umobolnica na Studencu v državno upravo.

Odgovor uredništva: G. M. A., Trbovlje: Staroupokojenci (t. j. upokojenci, ki so bili upokojeni pred uveljavljanjem uradniškega zakona od

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA

31. julija 1923.) niso primorani plačevati prispevke (vloge) za rodbinsko pokojnino v uradniški pokojninski sklad po predpisih novega zakona. Njihove družine prejmejo pokojnino tudi brez plačevanja teh vlog. Zato zanje tudi minimalni rok petih let glede vplačevanja vlog ne velja. — Likvidacija pokojninskih skladov, izplačevale pokojnine, se nanaša predvsem na ozemlje bivše Srbije in Črne gore, dočim se na nekdanjem avstrijskem ozemlju pokojnine že od prve vrata ssem izplačujejo iz državnih sredstev. Za našo banovino torej ta predpis nima (vsaj za pretežno večino uslužbenecv) nobenega pomena. Tudi za bodoče se bodo pokojnine izplačevale iz splošnih proračunskih sredstev.

Desinfekcija stanovanj. Od desinfekcijskega zavoda mestne občine ljubljanske smo prejeli v objavo sledeče obvestilo: Stenice v stanovanjih, v stanovanjski opremi, v pohištvi, za slikami na stenah, v razpoklinah tal, so se pričele z nastopom toplejših dni zopet živahnejše pojavljati v veliko nadlego stanovalcem in povzročajo mučno delo gospodinjam, ki po najvestnejšem in vsak dan ponovljenem snaženju le ne dosežejo končnega uspeha, da bi temeljito odpravile te ne le skrajno nadležne, temveč tudi za prenos nalezljivih bolezni nevarne živalce. Mrčes se drži v razpokah stanovanjskih tal pa tudi pohištva, zato se prenaša s preselitvijo tudi v novo stanovanje. Do nekako pred 10 leti ni bilo za to zalego temeljitega uničevalnega sredstva, šele v zadnjih letih se skoraj v vseh mestih stenice uspešno zatirajo s ciklonizacijo, z uporabo cianovodikovega plina, ki jih uniči in temeljito odpravi z zalego vred. Taka desinfekcija stanovanj in pohištva je uvedena tudi v Ljubljani, po mestnem fizikatu, kjer izvršuje to delo z vso točnostjo in največjo pazljivostjo specijelno izvežbano osebje. Mestni fizikat vabi vse gospodinjne in

Gospodarska kriza in avstrijsko uradništvo.

Začetek meseca maja je presenetil nele avstrijsko, temveč vso evropsko gospodarsko javnost polom velike dunajske banke »Kreditanstalt für Handel und Gewerbe«. Obenem so se začeli glasovi, da je treba v interesu celokupnega avstrijskega gospodarstva preprečiti popoln polom banke, ki je bila po približno treh četrtinah lastnica vseh avstrijskih gospodarskih podjetij. Res je avstrijska republika prispevala za sanacijo banke 100 milijonov šilingov, avstrijska Narodna banka pa 30 milijonov šilingov. Na ta način je postala avstrijska republika največji delničar in s tem dejanski gospodar te velebanke.

Sanacijska akcija banke »Kreditanstalt« je izzvala v avstrijskem in inozemskem časopisju mnogo komentarjev. Naš zanimajo glasovi avstrijskega uradniškega časopisja, ki je že nekaj mesecev prepolno obrambnih člankov zoper nameravano znižanje prejemkov in tako zvani »Notopfer«, s katerim naj bi se omajane državne finance izboljšale in bi se primanjkljaj v državnem proračunu zmanjšal. Pa o tem ob priliki kaj več.

V naslednjem posnamemo iz grškega glasila javnih nameščencev »Festbesoldeten-Zeitung« sledeče zanimivo izvajanje:

»K neprijetnim razmišljanjem, katere je zadeva s »Kreditanstalt« sprožila, ne spadajo v zadnji vrsti posledice te zadeve in njihov vpliv na javne nameščence in delojemalce v najširšem pomenu besede. Zvezna vlada je kar čez noč našla sredstva za plačilo 100 milijonov šilingov, od katerih jih je že od vsega početka nad 41 milijonov kratko in malo izgubljenih, ker so namenjeni, da zmanjšajo izgubo avstrijskih in inozemskih delni-

čarjev. Vse to ob času, ko se skuša pokriti primanjkljaj v državnem gospodarstvu avstrijske zvezne republike z zmanjšanjem uradniških plač in z omejitvijo socialno-zavarovalnih davkov. Jasno je, da bi vsi ukrepi, s katerimi bi se na tak način skušalo doseči varčevanje, izzvali pri vseh aktivnih in upokojenih javnih uslužbenecih in njihovih vdovah najtežje ogorčenje. To ogorčenje se pa prav posebej ne še poveča zaradi tega, ker so javnim nameščencem znani tudi prejemki voditeljev, dolge vrste gospodarskih podjetij, katera se zdaj nahajajo v najtežjem stanju in katera mora prav zdaj država neposredno ali pa posredno podpirati. Zdi se torej, da se orjaške plače in nagrade vseh teh direktorjev in generalnih direktorjev krijejo prav za prav iz javnih sredstev. Tako vzdržujejo torej na umešten način banke razne industrije, ki bi se ob varčnem gospodarjenju mogle morda same vzdrževati in bi se tudi res same vzdrževale, če ne bi bilo v Avstriji tako zelo lahko doseči, da država podpira in vzdržuje industrijo s tem, da podpira propale banke. To vse pa brez slehernega rizika, ker se ni še nikdar prav temeljito in brezobzirno preiskalo vzrokov takih polomov, še manj se je pa koga pozvalo na odgovornost ali pa se je zahtevala povrnitev škode, dasi je dokazano, da imajo krivci — bančni direktorji ogromna premoženja.

Po vsem tem moremo z napetostjo pričakovati, se li bodo spričo teh razmer v našem zasebnem gospodarstvu še našli poslanci v parlamentu, ki bi glasovali za zmanjšanje že itak skromnih prejemkov javnih nameščencev.

Vendar pa ne gre za nevrozo, za nekakšno aerofagijo (požiranje zraka), temveč zaradi slabih želodčnih vrat se nabira v želodcu tudi zrak. Gibanje, katero povzroča dihanje, nabira v želodcu zrak kakor v zrakoplovu. Veliki zalogaži potiskajo pred seboj zrak in če človek prav hitro pije, potegne s seboj tudi precejšnjo količino zraka. Tak želodčni pritisk pa lahko nastopi tudi zaradi plinov, ki jih zaužije človek z mnogimi pijačami, ki vsebujejo ogljikovo kislino.

V prejšnjih časih so splošno mislili, da povzroča gorečico želodec, ki izloča preveč solne kisline, ugotovilo se je pa večkrat, da se je pojavljala gorečica tudi pri ljudeh, čijih želodcev je bil brez kisline. Zgago torej povzroča zgolj nepravilen način uživanja hrane in nima svojega izvora v organskih napakah. Seveda pri tem trpi požiralnik in želodčna sluznica, ki oboli, tako da nastane prevelika občutljivost, osobito napram določenim jedlom, oziroma pijačam, kakor so na primer belo vino, razne začimbe, tobakov dim in druge. To razdraženje želodčne sluznice ovira pravilno gibanje želodca in propustljivost želodčnih vrat, ki vodijo k črevesu, se zmanjša. Znan pojav je, da gorečica odneha, če dobi pacient vročico, ker v tem primeru mišice popuste.

Često zamenjujejo ljudje gorečico s pečenjem v želodcu. To se pa pojavlja

tudi pri organskih obolenostih, kakor recimo pri želodčnih tvorih ali če je sluznica načeta od kake jedke snovi. Želodčna sluznica močno trpi, če uživamo ledene pijače in jedi. V Ameriki, kjer pijejo ledeno mrzle pijače čisto tudi na tešče, je gorečica postala že prava ljudska bolezen.

Sčasom zaradi gorečice zbole tudi živali in nastopi čisto splošna živčna razdražljivost, ker je znano, da razdražen želodec povzroča živčno razburjenost. Nadaljnje zdravstvene motnje so zaprtje, ki se precej izboljša, čim se gorečica odpravi, potem občutek prenapolnenosti želodca, katerega pa prevladuje občutek pečenja v požiralniku. Vsekakor je gotovo, da nastopa gorečica samo pri ljudeh, ki imajo oslabiljena ali pa odprta želodčna vrata.

Pri proučevanju zdravilnih metod so izšli strokovnjaki od preiskav, kako različna želodčna sredstva delujejo glede odpravljanja gorečice. S preiskavami so dognali, da učinek teh želodčnih sredstev ne leži v pospešenem izločevanju želodčnega soka. Treba je vplivati na želodčne mišice in na vrata ter zmanjšati razdražljivost želodčne sluznice. Pravilno zdravlilo mora zmanjšati to razdražljivost, mora oslabiliti mišice. Dolga leta so se vršile preiskave na številnih želodcih in znanstveniki so preiskali brez števila le-

kov glede učinkovitosti njihovih sestavin. Ugotovili so, da je najbogatejši s temi učinkovitimi sestavinami muškata oreh. Ekstrakt tega oreha ne povzroča nevtralizacije želodca in učinkuje tudi še tedaj, če se je gorečica že pojavila. V tem slučaju je treba le nekaj delj časa čakati na učinek in je treba odrediti večjo dozo.

Prej se je uporabljalo poleg najrazličnejših drugih sredstev kot najnavadnejše in splošno znano sredstvo dvojno ogljikovo-kisli natron, takozvana jedilna soda. Vendar je pa ta alkalizirajoča želodčne kisline bila čisto brez slehernega učinka, in je to sredstvo le prav malo vplivalo na boljše zapiranje želodčnih vrat. Ekstrakt muškata oreha pa vpliva na ravnost na vzroke gorečice in je pri tem docela neškodljiv. Seveda naj vselej odloča zdravnik, katero sredstvo in v kakšni količini naj se uporablja.

Vsekakor naj se vsi tisti, ki trpijo na gorečico ogibajo vseh jedil ali pijač, ki pospešujejo njihove bolečine. Na razčise je pa tole: treba je preprečiti, da se gorečica sploh razvije. Zato moramo paziti na to, da je mladina pravilno je, to se pravi, da polagoma požira jed in pijačo, da jo dobro prežveče in da skrbno varuje in pazi na svoje zobe. Stara prislovica, ki pravi, da so dobri zobje pol zdravi, še danes velja.

Vsak človek ni podvržen gorečici, pri vseh pa, ki trpe na ti bolezi, je mogoče ugotoviti, da — čisto tega sami ne vedo prav natanko — vsi zauživajo svojo hrano prehitro, premalo prežvečejo in v prevelikih zalogažih. Prav tako požirajo tudi pijače prehitro. Razlog je ali naglica sama po sebi, ali pomanjkanje časa, čisto pa tudi slabo zobovje. Posledice so razširjenje goltanca, posebno ob želodčnih vrticah, dalje dejstvo, da se zapornica raztegne in pozneje oslabi, kar privede končno k trajni poškodbi. Nezaželeno odpiranje želodčnih vrat je sicer tudi lahko posledica drugih vzrokov, kakor obolenega živčevja ali bolnih bezgavk. Običajno trpe na gorečico samo moški, redkokdaj ženske. Ne odloča namreč samo slabost želodčnih vrat, temveč mora vsebina želodca segati do njih. Pri moških pa leži želodec običajno pošev, vratar (želodčno ustje) visoko gori, tako da se izteka požiralnikova cev spodaj, dočim leži pri ženskah želodec navadno navpič in želodčna vsebina le težko dospe do požiralnika.

Očividni simptom gorečice je pehanje in dolgo časa so smatrali, da je treba iskati vzrok gorečice v požiranju zraka. Kolcanje je pa le posledica odvišnjega zraka v želodcu. V mladosti človek to nepetost komaj občuti, pri višji starosti se pa pojavljajo težkoče in lahko se tudi delovanje srca in pljuč znatno ovira.

sedaj, ob pričakovanju večjega sezonskega tujkega prometa, pozivlja tudi vse uprave hotelov in prenočišč, da si za uničevanje sten in mrčesov pre- skrbijo pomoč mestnega fizikata.

Organizacijske vesti.

Vabilo na redni občni zbor »Društva državnih upokojujencev in upoko- jenek v Ljubljani«, ki se bo vršil v po- nedeljek 29. t. m. (Sv. Peter in Pavel) ob 10. uri dopoldne v beli dvorani hotela »Union«. Dnevni red: 1. Na- govor predsednika 2. Poročilo tajnika o minulem upravnem letu. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo računskih pre- gledovalcev, oziroma razrešnica odbo- ru. 5. Sklepanje o stališču društva na- pram določbam §§ 76. in 345. novega uradniškega zakona. 6. Slučajnosti. V primeru nesklepčnosti se otvori pol ure kasneje nov občni zbor z istim dnevnim redom pri vsakem številu članov. — Odbor.

Ljubljansko poverjenišvo UJU ima banovinsko skupščino, na kateri se preosnuje v sekcijo Jugoslovenske- ga učiteljskega združenja, v dneh 3. in 4. julija v Ljubljani. Dnevni red za zborovanje sestavi ožji sosvet, ozi- roma vodstvo poverjenišva.

Oblastna organizacija p. t. t. uslužbencev v Ljubljani sklicuje izred- no glavno skupščino na dan 28. junija ob 14.30 v hotelu Miklič v Ljubljani. Razpravljalo se bo med drugim tudi o prilagoditvi organizacije določilom novega uradniškega zakona, oziroma o likvidaciji. Na dnevnem redu je tudi sklepanje o razdelitvi premoženja

OPO in volitve novega odbora, oziro- ma likvidacijskega odbora.

Razid društva. Društvo okrajnih in domenskih gozdarjev Slovenije in Dalmacije je na svojem občnem zbo- ru sklenilo, da se razide.

Izredni kongres »Saveza poštno- telegrafsko - telefonskih uslužbencev« se bo vršil dne 21. junija v Beogradu. Na dnevnem redu je razdelitev usta- novnega nepremičnega premoženja imenovane zveze in sprememba prav- il v duhu novega uradniškega zaka- na. V svojem proglasu poudarja upra- va zveze, da morajo tudi novo organi- zacijo navdajati duh in ideje sedanje zveze. Podpisan je predsednik Toma S. Jovanović.

Poštni dom v Ljubljani. Srečke za loterijo, katero priredi zadruga »Pošt- ni dom« in ki je namenjena v korist zgradbi poštnega doma v Ljubljani, so že tiskane in se razpošljejo te dni. Za zgradbo se že izvršujejo idejni na- črti in je upati, da na jesen prično že s prvimi deli pri stavbi, ki bo v veliko korist in ponos vsem poštnim usluž- bencem.

Zborovanje strojevodij. Na praz- nik, dne 4. junija so zborovali v Skop- lju jugoslovanski strojevodje iz vse države. V Združenju strojevodij je organiziranih 2240 članov. Na skup- ščini so 2140 članov zastopali dele- gatje. Zadnji kongres strojevodij je bil leta 1928 v Zagrebu.

Uradništvo po svetu.

Znižanje uradniških plač na Polj- skem. Poljska vlada namerava v krat- kem izvesti znatno znižanje plač dr-

žavnih uslužbencev. Znižanje naj bi se izvršilo do največ 10% sedanjih prejemkov, s čimer bi se zmanjšal proračunski primanjkljaj za približno 200 milijonov zlotov. Prejemki naj bi se po nameri poljskega finančnega mi- nistrstva pričeli znižavati že z začet- kom meseca julija.

Znižanje plač na Japonskem. Ka- kor poročajo, bo japonska vlada dr- žavnim uslužbencem znižala prejemke za 10 do 20%.

Iz avstrijske pokojninske prakse. Upravno sodišče na Dunaju je izdalo razsodbo, po kateri možnost pono- vitve bolezni še ne zadostuje za do- mnevo stalne nesposobnosti za službo in torej ni zadosten razlog za upoko- jitev zaradi bolezni. Če zdravniški iz- vid ni ugotovil določene bolezni, tem- več je samo poudaril, da je podana možnost, da se nek bolezenski slučaj ponovi in če tudi klinično zdravniško mnenje izrečno trdi, da iz ugotovlje- nih simptomov ni mogoče sklepati na stalno nesposobnost za službo, ni do- pustno smatrati, da je uslužbenec za vsako opravljanje službe onesposob- ljen. Zato zakonita podlaga za upoko- jitev v tem pravcu še ni podana.

Znižanje obrestne mere pri du- najski uradniški hranilnici. Od 1. fe- bruarja t. l. je znižala dunajska »Spar- und Darlehenskasse öffentlich Angestellten Oesterreichs« obrestno mero za posojila zadrudnim članom od 12 na 11%. Poleg teh 11% imeno- vana zadruga za posojila ne pobira prav nobenih postranskih pristojbin ali režijskih prispevkov, niti ne za- hteva nobenega jamstva, niti ne sili dolžnika k prevzemu zadrudnih dele-

žev. Dasi se sicer zdi, da je obrestna mera razmeroma visoka, vendar je nižja nego v mnogih drugih sličnih podjetjih, oziroma ustanovah, kjer je sicer obrestna mera na videz nižja, v resnici je pa zaradi priračunavanja raznih prispevkov, pribitkov, pristoj- bin za manipulacijo in dovolitev po- sojila itd., znatno višja. Obenem je ista zadruga določila za hranilne vlo- ge, katere sprejema od vsakogar, na- slednje obrestne mere: za vloge brez odpovedi 5%, za vloge z enomesečno odpovedjo 6%, s trimesečno 7% in s šestmesečno 8%.

Število državnih nameščencev na Madžarskem. Po službeni statistiki, ki je bila nedavno izdana, je na Ogr- skem 156.543 državnih nameščencev in 104.269 upokojujencev. Plačevanje te- ga, za malo madžarsko državo raz- meroma zelo številnega uradništva, zahteva ogromne vsote in predstavlja eno poglobitnih postavk v državnem proračunu.

Statistika.

Kolonizacija na jugu države. Vlada bo nabavila na račun reparacij okrog 4000 prenosnih hišic, katere bo mini- strstvo za socialno politiko razdelilo kolonistom, katere bodo naselili na ju- gu okrog Struge, Ohrida, Radovišta, Kočanov in Carevega Sela. Z naselje- vanjem se bo pričelo še letos in je za enkrat v načrtu naselitev približno 5000 družin.

Zase dela, kdor dela za »Naš Glas«. Širite ga, naročajte ga, podpi- rajte ga!

Nogavice, žepne robce, dišeča mila, kravate, rokavice, vezene, čipke, razni trakovi, sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, tapetnike in kro- jače v največji izbiri samo pri
JOSIP PETELINC, Ljubljana
(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporočamo tvrdko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških
in šolskih potrebščin.

Priporočam se
I. ČERNE
Ljubljana, Dunajska cesta 28
Zaloga pohištva
in tapetništvo.

Tovariši!
Kupujte pri tvrdkah, ki
oglašujejo v „NAŠEM
GLASU“! Kdor podpira
nas, ga podpiramo mi!

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15
priporočam svojo zalogo
dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno

Veletrgovina
A. ŠARABON
V LJUBLJANI

priporoča špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in
deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.

Mestna hranilnica ljubljanska
LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3
je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 430.000.000 Din.

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z
vsem svojim premoženjem in z davčno močjo.

Vloge se sprejemajo na knjižice in na tekoči račun. Naložbe
proti odpovedi se obrestujejo po dogovoru kar najbolj ugodno.

POSOJILA se dovoljujejo na posestva, menice
in vrednostne papirje čim najceneje.

Za male trgovce in obrtnike obstoji pri hranilnici kreditno društvo,
za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek.

Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnice,
za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

TELEFON ŠTEV. 2016 in 2616.

Poštni čekovni račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12. in pol.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Velika izbira češkega in angleškega sukna.

PLES! KONCERT!
Kavarna in restavracija ZVEZDA
LJUBLJANA — KONGRESNI TRG.
ZBIRALIŠČE VSEGA NARODNEGA OBČINSTVA!
V kavarni in restavraciji svira dnevno prvovrstni
orkester. • Poleti krasen vrt, pozimi moderna vin-
ska klet. • DNEVNO PRIREDITEV PLESA. •
Izborna pijača, dobra gorka in mrzla jedila. •
Prvovrstna postrežba.
Se priporočata **FRAN in ROZI KRAPEŠ.**
DVORANA! IGRALNE SOBE!

Telefonska št. 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani
i. z. z. o. z.
Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsako-
vrstne kredite in posojila državnim uslužbencem
proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življen-
skih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva.
Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Knjigarna Učiteljske tiskarne

v Ljubljani
Franciška
ulica 6

TELEFON ŠT. 3397
RAČUN POŠTNE
HRANIL. ŠT. 10.761

priporočam cenj. občinstvu svojo zalogo vseh pisarniških
in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šol. zvezkov.
Knjigarna sprejema naročbe na knjige iz inozemstva,
na vse domače in inozemske liste, revije itd.
Velika izbira razglednic in slik.
Cene solidne! Postrežba točna! Zahtevajte cenik!

C. J. HAMANN
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vlr nakupa perila,
opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih
potrebščin - Predtiskarja modernih ročnih del.